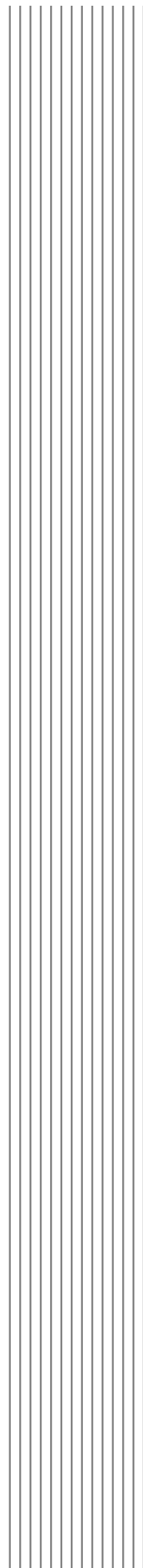

5

Förslag till tilläggsbudget
till statsbudgeten för
budgetåret 1997

5 Förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1997

5.1 Inledning

Enligt 9 kap. 5 § regeringsformen kan riksdagen för löpande budgetår på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra och anvisa nya anslag. I samband med årets ekonomiska vårproposition (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284) föreslog regeringen ändringar och nya anslag för statsbudgeten för budgetåret 1997 (tilläggsbudget). De ytterligare förändringar av gällande statsbudget som nu kan överblickas och andra frågor som regeringen anser bör tas upp, redovisas i det följande.

Nettot av de förslag till anslagsförändringar som beslutades med anledning av årets ekonomiska vårproposition uppgick till 8 894 miljoner kronor. Anslagsförändringarna i detta förslag till tilläggsbudget uppgår netto till en ökning med 2 756 miljoner kronor.

De föreslagna ökningarna av anslag uppgår till totalt 3 169 miljoner kronor. Anslagsökningarna finansieras på tre sätt; genom minskning av anslag innevarande år, indragning av anslagsbehållningar eller genom ökade inkomster. Minskningarna av 1997 års anslag uppgår till totalt 413 miljoner kronor. Indragningarna av anslagsbehållningar uppgår till sammanlagt 188 miljoner kronor. På miljöområdet finansieras vissa utgifter genom ökade inkomster från Europeiska gemenskapen, ca 10 miljoner kronor. De föreslagna finansieringarna redovisas i anslutning till respektive förslag.

På vissa regelstyrda anslag beräknas nu högre utgifter än tidigare i huvudsak som ett resultat av den nya ekonomiska bilden. Detta gäller främst anslagen assistansersättning på utgiftsområde 9 och arbetslöshetsersättning på utgiftsområde 13. Regeringens bedömer att det i nuläget inte är möjligt att finansiera dessa ökade utgifter.

Den samlade bedömningen av statsbudgetens inkomster, utgifter och budgeteringsmarginal under år 1997 påverkas vid sidan av förslagen i tilläggsbudget

också i hög grad av den makroekonomiska bedömningen och av andra underliggande faktorer. Sammantaget beräknas nu utgifterna under utgiftsområdena inklusive statskuldsräntor till 680 miljarder kronor. Budgeteringsmarginalen beräknas till 8,9 miljarder kronor, vilket är 1,0 miljard kronor lägre än i vårpropositionen. En mer detaljerad redovisning och uppföljning av statsbudgetens inkomster och utgifter inklusive förslagen i tilläggsbudget för år 1997 återfinns i avsnitt 4.4.

5.2 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

D 3 Sametinget

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 10 497 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget D3. *Sametinget* ökas med 2 000 000 kronor. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 23 uppförda ramanslaget B2. *Stöd till jordbrukets rationalisering* minskas med motsvarande belopp.

Sametinget har sedan starten ansett sig vara underbudgeterat och har för år 1997 begärt ett tilläggsanslag. Med anledning härav gav Jordbruksdepartementet Riksrevisionsverket i uppdrag att göra en analys av Sametingets resursbehov. RRV, som redovisade sitt uppdrag den 5 augusti 1997, har funnit att Sametingets anslagstilldelning i förhållande till ålagda uppgifter inte är tillräcklig för innevarande budgetår,

utan att ytterligare ca 2,5 miljoner kronor borde tillskjutas.

Beloppet inkluderar dock ett årligt bidrag om 500 000 kronor för nästa val till Sametinget, vilket enligt regeringen bör anslås först från år 1998.

Med beaktande av RRV:s analys föreslår regeringen att 2 miljoner kronor tillförs anslaget innevarande år.

E 2 Presstödet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 521 579 000 kronor.

Regeringens förslag:

Ett tillfälligt driftsstöd införs och fördelas under åren 1997 och 1998. Stödet lämnas efter ansökan till de dagstidningar som får allmänt driftsstöd.

Även tidning som får begränsat driftsstöd eller driftsstöd i särskilt fall kan, efter ansökan, lämnas tillfälligt driftsstöd. Detsamma skall gälla för elektroniskt distribuerade dagstidningar.

En dagstidning som får reducerat driftsstöd är inte berättigad till tillfälligt driftsstöd.

Stödbeloppen varierar främst med hur många nummer av en tidning som ges ut varje vecka och storleken på tidningarnas allmänna driftsstöd. Stödet får uppgå till totalt högst 52 miljoner kronor under åren 1997 och 1998 och skall finansieras inom nuvarande ram för presstödet.

I maj 1997 överlämnade Presstödsnämndens kansli en promemoria till regeringen angående behov av åtgärder inom driftsstödet (Ku97/1494/RTV). I promemorian föreslås att ett tillfälligt driftsstöd införs. Promemorian har remissbehandlats. Ett tjugotal remissinstanser har lämnat synpunkter, och många är positiva till förslaget.

Förslaget i promemorian överensstämmer med regeringens förslag.

Statens direkta insatser för dagspressen har som mål att värna mångfalden på dagspressmarknaden. I det avseendet är konkurrensen mellan dagstidningar central, särskilt regionalt. Presstödet har bidragit till att bevara en viss yttre mångfald av dagstidningar, dvs. att det finns flera olika tidningar inom en region. Regeringen anser att vissa åtgärder är nödvändiga för att möta de ekonomiska svårigheter som redovisats i branschen för år 1996. Inga förändringar föreslås i de nu gällande presstödsreglerna.

Många tidningar med driftsstöd har drabbats hårt av upplageminskningarna bl.a. till följd av att driftsstödets storlek bestäms med utgångspunkt i upplagens storlek. Det är stor risk att om inga åtgärder

vidtas så kommer flera dagstidningar att hamna i en sådan ekonomisk kris att den fortsatta utgivningen hotas. Dagens situation för dagspressen är både en följd av den aktuella konjunkturnedgången och en strukturell förändring i branschen. Den snabba medietvecklingen, där TV och radio förändras och nya medieformer träder in på arenan, påverkar dagspressens konkurrenssituation. De sjunkande upplagorna de senaste åren är ett hot mot en bibehållen mångfald inom dagspressen och försvårar anpassningen till de nya förutsättningarna på medieområdet.

Det tillfälliga driftsstödet skall vara ett bidrag till att lösa de akuta ekonomiska problem som många tidningar med allmänt driftsstöd har. Stödet skall lämnas efter ansökan till Presstödsnämnden. Även en tidning som får begränsat driftsstöd eller driftsstöd i särskilt fall kan lämnas tillfälligt driftsstöd efter ansökan. Detsamma skall gälla för elektroniskt distribuerade dagstidningar. En dagstidning som får reducerat driftsstöd är inte berättigad till tillfälligt driftsstöd.

Det är regeringens uppgift att besluta om fördelningen av det tillfälliga driftsstödet för olika dagstidningskategorier. Presstödsnämnden skall besluta om stöd till enskilda tidningsföretag. Beloppen grundar sig på Presstödsnämndens beräkningar och är inte beroende av hur stor upplaga tidningen har. Skälet för detta är att en tidnings kostnader för att vända en negativ upplagetrend inte nödvändigtvis hänger samman med storleken på den totala upplagan. Ett annat skäl är att stödformen är tillfällig och att pengarna skall kunna utbetalas så snart som möjligt. Administrationen kring utbetalningarna bör därför begränsas.

Regeringens avsikt är att göra följande fördelning av det tillfälliga driftsstödet:

- för en högfrekvent storstadstidning som berättigar till allmänt driftsstöd under maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 1 000 000 kronor för år 1997 och med 900 000 kronor för år 1998. För en högfrekvent storstadstidning som berättigar till allmänt driftsstöd med maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 4 000 000 kronor för år 1997 och 3 000 000 kronor för år 1998.
- för en högfrekvent dagstidning som berättigar till allmänt driftsstöd under maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 400 000 kronor för år 1997 och 350 000 kronor för år 1998. För en högfrekvent dagstidning som berättigar till allmänt driftsstöd med maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 800 000 kronor för år 1997 och 700 000 kronor för år 1998.
- för en medelfrekvent dagstidning som berättigar till allmänt driftsstöd under maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 300 000 kronor för år 1997 och 250 000 kronor för år 1998. För en medelfrekvent dagstidning som berättigar till

allmänt driftsstöd med maximibeloppet får tillfälligt driftsstöd lämnas med 600 000 kronor för år 1997 och 500 000 kronor för år 1998.

- för en lågfrekvent dagstidning som berättigar till allmänt driftsstöd, kommer ut en eller två gånger per vecka och har en abonnerad upplaga om minst 7 000 exemplar, får tillfälligt driftsstöd lämnas med 300 000 kronor för år 1997 och 250 000 kronor för år 1998.
- för en lågfrekvent dagstidning som berättigar till allmänt driftsstöd och har en abonnerad upplaga som är lägre än 7 000 exemplar får tillfälligt driftsstöd lämnas med 250 000 kronor för år 1997 och 200 000 kronor för år 1998.
- för en dagstidning som berättigar till begränsat driftsstöd och för en tidning som berättigar till driftsstöd i särskilt fall kan tillfälligt driftsstöd lämnas. Storleken på stödet bestäms av Presstödsnämnden efter vad som i det enskilda fallet är skäligt. Stödbeloppet får dock inte överstiga 250 000 kronor för år 1997 och 200 000 kronor för år 1998. Detsamma skall gälla för elektroniskt distribuerade dagstidningar som får driftsstöd.

Stödet får uppgå till totalt högst 52 miljoner kronor under åren 1997 och 1998 och skall finansieras inom nuvarande anslag för presstödet.

5.3 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

A 1 Konjunkturinstitutet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 29 208 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A1. *Konjunkturinstitutet* ökas med 1 000 000 kronor. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 14 uppförda ramanslaget D1. *Stabsuppgifter vid Arbetsgivarverket* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att Konjunkturinstitutets anslag utökas i syfte att stärka den makroekonomiska kompetensen vid institutet. Regeringen menar att det är angeläget att vissa satsningar sker redan under år 1997. Mot denna bakgrund anser regeringen att Konjunkturinstitutets anslag även år 1997 bör utökas med 1 miljon kronor.

A 6 Finansinspektionen

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 110 105 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A6. *Finansinspektionen* ökas med 1 500 000 kronor. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 14 uppförda ramanslaget D1. *Stabsuppgifter vid Arbetsgivarverket* minskas med motsvarande belopp.

Som anges i volym 2 i denna proposition har Finansinspektionens handläggningstider för auktorisationsärenden ökat. Detta problem har inspektionen endast delvis kunnat hantera inom ramen för givna resurser. Vidare konstateras att antalet platsbesök hos instituten under tillsyn inte är tillfredsställande. Det föreligger också en risk att effekten av inspektionens uppföljning av den operativa tillsynen stannar på företagsledarnivå och inte leder till önskade effekter i instituten som helhet. Enligt regeringens bedömning bör inspektionen göra särskilda satsningar vad gäller riskhanteringsfrågor, tillse att det utförs ett ökat antal platsbesök hos instituten under tillsyn samt vidta åtgärder för att minska handläggningstiderna för auktorisationsärenden. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att inspektionen får en engångsvis anslagsökning med 1 500 000 kronor.

A 8 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 83 348 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A8. *Riksgäldskontorets: Förvaltningskostnader* ökas med 2 500 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget A9. *Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning* minskas med motsvarande belopp.

Hushållsupplåningen innebär en kostnadseffektiv upplåning för staten jämfört med alternativa upplåningsformer. Som en följd av att Riksgäldskontorets upplåning på hushållsmarknaden minskat både i absoluta tal och mätt som marknadsandelar har statens besparingar genom denna upplåning minskat under de senaste åren. Riksgäldskontoret har därför under året sett över produktutbud och säljkanaler. Översynen visade bl.a. att Riksgäldskontoret genom inlå-

ning i egen regi skulle kunna erbjuda en konkurrenskraftig sparform samtidigt som det skulle innebära en kostnadseffektiv upplåning för staten. I samband med vårpropositionen (1996/97:150) beslöt riksdagen att genom en ändring av bankrörelselagen ge Riksgäldskontoret möjlighet att ta emot inlåning på konto från allmänheten i egen regi.

Riksgäldskontorets ursprungliga planer innebar att en del av administrationen för denna nya sparform skulle upphandlas externt. Kostnaderna för inköp av dessa externa tjänster skulle då ha belastat anslaget A9. *Kostnader för upplåning och låneförvaltning*. Närmare utredning har dock visat att detta ej är en framkomlig väg, vilket innebär att detta arbete istället måste utföras inom Riksgäldskontoret. Medel behöver därför föras från anslaget A9. *Kostnader för upplåning och låneförvaltning* till anslaget A8. *Förvaltningskostnader*.

5.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

F 1 Brottsförebyggande rådet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 25 355 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget F1. *Brottsförebyggande rådet* ökas med 9 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget D1. *Kriminalvården* minskas med motsvarande belopp.

Från och med den 1 januari 1996 övertog Brottsförebyggande rådet (BRÅ) hela produktionen av rättsstatistiken från Statistiska centralbyrån. Kostnaderna för att ta över och utveckla rättsstatistiken har blivit betydligt högre än beräknat. Huvudorsaken är att kostnaderna för att bygga upp en ny databas har blivit högre än vad som kunde förutses. För att täcka de ökade utgifterna behöver BRÅ en anslagshöjning med 9 000 000 kronor.

F 7 Diverse kostnader för rättsväsendet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 10 222 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget F7. *Diverse kostnader för rättsväsendet* ökas med 14 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget F6. *Rättshjälpskostnader* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen bedömer nu att utgifterna på anslaget F7. *Diverse kostnader för rättsväsendet* kommer att uppgå till 24 222 000 kronor, vilket innebär att anslaget behöver höjas med 14 000 000 kronor. Detta beror dels på en felbudgetering inför år 1997 (ca 8 800 000 kronor), dels på att anslagsbelastningen blivit större än beräknat (ca 5 200 000 kronor). Vilka åtgärder regeringen avser att vidta med anledning av den ökade anslagsbelastningen redovisas under utgiftsområde 4 Rättsväsendet i denna proposition.

5.5 Utgiftsområde 6 Totalförsvaret

B 3 Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 141 578 000 kronor. Av detta anslag avser 232 451 000 kronor skyddsrum.

Regeringens förslag:

Anslaget B3. *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* ökas med 50 000 000 kronor för att infria gjorda åtaganden avseende skyddsrumbyggnad. Finansiering sker genom att anslaget A1. *Försvarsmakten* minskas med motsvarande belopp.

I statsbudgeten för budgetåret 1995/96 fanns för byggande av skyddsrum m.m. ett under fjärde huvudtiteln uppfört förslagsanslag D2. *Skyddsrum m.m.* Anslaget, som uppgick till 681 509 000 kronor, underutnyttjades med drygt 130 miljoner kronor. Skälet härtill var att skyddsrumbyggnad i kommunerna inte påbörjats i den utsträckning som planerats, varför betalningsutfall kommer att ske under innevarande och kommande budgetår. Anslaget D2. *Skyddsrum m.m.* var uppfört som ett förslagsanslag, varför medel inte kunnat föras till anslaget B3. *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*.

Regeringen föreslår att Statens räddningsverk, för att infria gjorda åtaganden, tillförs ytterligare 50 miljoner kronor för innevarande budgetår för skyddsrumbyggnad under ramanslaget B3. *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*. För

budgetåret 1998 föreslås i denna proposition ytterligare 30 miljoner kronor till samma anslag och för budgetåret 1999 beräknas ytterligare 40 miljoner kronor för ändamålet.

5.6 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

A 1 Biståndsverksamhet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett reservationsanslag på 9 799 093 000 kronor.

Regeringens förslag:

Regeringen föreslår ett bemyndigande att för vissa länder fastställa utfästelseramen till fem gånger landramen för budgetåret 1995/96 omräknad på 12-månadersbasis.

För att understryka långsiktigheten i Sveriges utvecklingssamarbete kan regeringen med stöd av ett generellt bemyndigande från riksdagen bemyndiga Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) att göra utfästelser om fleråriga insatser i programländer för vilka landstrategier eller motsvarande fastställts. I syfte att minska reservationerna i det bilaterala biståndet, har för budgetåret 1997 landramarna för vissa programländer sänkts. Detta påverkar utfästelseutrymmet och har i vissa fall lett till att summan av gjorda åtaganden kommit att överstiga utfästelseramen om fem gånger gällande landram.

Regeringen föreslår därför ett bemyndigande att för vissa länder fastställa utfästelseramen till fem gånger landramen för budgetåret 1995/96 omräknad på 12-månadersbasis.

5.7 Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

A 1 Statens invandrarverk

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 506 603 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A1. *Statens invandrarverk* ökas med 4 000 000 kronor för att täcka kostnader för avveckling av personal för budgetåret 1997. Finansie-

ring sker genom att anslaget A6. *Utresor för avvisade och utvisade* minskas med motsvarande belopp.

Från anslaget finansieras även polismyndigheternas arbete med att ta emot ansökningar om uppehållstillstånd, som inte avser asyl, och ansökningar om medborgarskap enligt lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap. Statens invandrarverk tar över denna verksamhet fr.o.m. den 1 oktober 1997. I samband med verksamhetsövergången kommer en större del av personalen än vad som kunde förutsägas i samband med budgetpropositionen för år 1997 att följa med till Statens invandrarverk. Endast hälften av denna personal bedöms kunna beredas plats i verkets organisation, vilket ger ökade avvecklingskostnader under år 1997.

A 4 Utlänningsnämnden

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 66 675 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A4. *Utlänningsnämnden* ökas med 1 500 000 kronor för att täcka ökade kostnader för förtroendeläkare för budgetåret 1997. Finansiering sker genom att anslaget A5. *Rättshjälp i utlänningsärenden* minskas med motsvarande belopp.

Många av de asylsökande som kommit till Sverige under de senaste åren har varit med om traumatiska upplevelser. De långa väntetiderna på förläggning eller i eget boende medför också stora påfrestningar för den enskilde. Detta sammantaget har inneburit behov av att anlita förtroendeläkare, främst för att bedöma psykiska problem. På grund av ärendenas komplexitet har Utlänningsnämnden under budgetåret 1997 även haft en högre medverkan av ledamöter än beräknat. För att inte inskränka nämndens möjligheter att skyndsamt avgöra ärenden föreslår regeringen att ytterligare 1 500 000 kronor anvisas på tilläggsbudget för budgetåret 1997.

B 5 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 160 591 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B5. *Kommunersättningar vid flyktmottagandet* ökas med 110 000 000 kronor för att täcka beräknat underskott för budgetåret 1997. Finansiering sker genom minskningar av anslaget A6. *Utresor för avvisade och utvisade* med 30 000 000 kronor, anslaget B1. *Särskilda insatser i invandratäta områden* med 70 000 000 kronor samt av anslaget B2. *Åtgärder mot främlingsfientlighet och rasism* med 10 000 000 kronor.

Genom anslaget lämnas statlig ersättning till kommuner och landsting för att kompensera dessa för kostnader för flyktingar och vissa andra utlänningar med uppehållstillstånd. Ersättningarna utgår enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktmottagande m.m. Anslagsbelastningen beror i första hand på antalet mottagna flyktingar och deras ålders- och hälsostatus.

Under de senaste åren har antalet asylsökande minskat kraftigt. Trots detta har många tvingats vänta i Invandrarverkets mottagningsystem på att få slutligt besked om sina ansökningar om uppehållstillstånd. Sedan vägledande beslut nu fattats i överprövningsinstanserna har betydligt fler fått stanna i Sverige och tagits emot i kommunerna än vad som tidigare förutsetts.

Främst det stora antalet flyktingar från f.d. Jugoslavien har medfört att kommunerna tagit emot många äldre och funktionshindrade. Enligt gällande ersättningsregler har kommunerna rätt till kompensation för de utlägg kommunerna har för dessa flyktingar enligt socialtjänstlagen. Årets ersättningsutbetalningar uppgår till 250 procent av de anslagsmedel som avsatts för ändamålet.

Sammantaget kommer ersättningarna till kommuner och landsting innevarande budgetår att överstiga anvisade medel med 225 miljoner kronor. Genom att regeringen medger en anslagskredit på 10 procent återstår ca 110 miljoner kronor att finansiera.

Indragningen på anslaget B1. *Särskilda insatser i invandratäta områden* innevarande budgetår bedöms inte påverka det fortsatta arbetet. För år 1998 föreslås anslaget tillföras ytterligare medel jämfört med år 1997. Därmed möjliggörs även fortsättningsvis det långsiktiga utvecklingsarbete som är nödvändigt för en positiv utveckling av dessa bostadsområden.

5.8 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

A 1 Sjukvårdsförmåner m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 15 637 000 000 kronor. På tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen för innevarande år beslutade riksdagen att minska anslaget med 125 000 000 kronor. Den nya anslagsnivån är därmed 15 512 000 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A1. *Sjukvårdsförmåner m.m.* för år 1997 reduceras med 130 000 000 kronor till 15 382 000 000 kronor, medan anslaget A2. *Bidrag till hälso- och sjukvård* ökas med 75 000 000 kronor till 983 150 000 kronor och anslaget C5. *Statens institutionsstyrelse* ökas med 55 000 000 kronor.

Den 1 januari 1997 slopades förmånen med kostnadsfria läkemedel vid vissa sjukdomar. Patienter som saknar sjukdomsinsikt och för vilka bristande medicinering kan innebära fara för deras eller annans liv och hälsa, har med anledning härav även fortsättningsvis under vissa förutsättningar erhållit sådana läkemedel kostnadsfritt. De läkemedel som det är fråga om hanteras av sjukhusapoteken på samma sätt som läkemedel inom slutenvården. Kostnaderna för dessa läkemedel, vilka således inte belastar den statliga läkemedelsförmånen utan belastar landstingen, beräknas år 1997 uppgå till 75 miljoner kronor. För att kompensera landstingen för dessa kostnader som annars skulle ha belastat den statliga läkemedelsförmånen, reduceras anslaget A1. *Sjukvårdsförmåner m.m.* med 75 miljoner kronor för år 1997 och motsvarande belopp tillförs anslaget A2. *Bidrag till hälso- och sjukvård* inom samma utgiftsområde. Åtgärden är föranledd av den överenskommelse som nyligen träffats mellan staten och Landstingsförbundet om särskilt statsbidrag till landstingen för läkemedelsförmånens kostnader år 1998 m.m.

A 5 Bidrag till WHO

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 32 780 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A5. *Bidrag till WHO* ökas med 6 320 000 kronor för att täcka det beräknade överskridandet för budgetåret 1997. Finansiering sker genom in-

dragning av projektmedel på äldreanslag huvudsakligen från budgetåret 1995/96.

Utgiften som belastar anslaget utgörs av Sveriges medlemsavgift till Världshälsoorganisationens (WHO) reguljära verksamhet. Avgiftens storlek fastställs i US-dollar av WHO:s beslutande församling och skall betalas vid innevarande års slut. Utfallet på anslaget beräknas bli 39 062 000 kronor, vilket innebär ett överskridande i jämförelse med budgeten med 6 282 000 kronor. Med hänsyn till rådande osäkerhet om kursutvecklingen anser regeringen att anslaget bör tillföras 6 320 000 kronor.

B 7 Kostnader för statlig assistansersättning

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 3 663 000 000 kronor. På tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen för innevarande år beslutade riksdagen att öka anslaget med 475 000 000 kronor. Den nya anslagsnivån är därmed 4 138 000 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B7. *Statlig assistansersättning* ökas med 338 000 000 kronor för att täcka det beräknade överskridandet för budgetåret 1997.

Den statliga assistansersättningen, som infördes år 1994, är ett ekonomiskt stöd till personlig assistans för personer med stora funktionshinder.

Från den 1 juli 1996 gäller vissa ändringar i lagstiftningen om assistansersättning. Dessa ändringar gjordes i syfte att uppnå besparingar och en bättre kontroll över utgifterna. Regeringen har vidare i den ekonomiska vårpropositionen föreslagit vissa ytterligare åtgärder i syfte att minska utgiftsutvecklingen. Åtgärderna innebär dels en schablonisering av timersättningen till 164 kronor, dels ett kommunalt finansieringsansvar för de första 20 assistanstimmarna per vecka för alla personer som uppstår assistansersättning.

Anslagsnivån för budgetåret 1997 var ursprungligen 3 663 000 000 kronor men utökades enligt riksdagens beslut efter förslag i den ekonomiska vårpropositionen med 475 000 000 kronor.

Enligt den bedömning som regeringen nu gör kommer anslaget, trots redan vidtagna åtgärder, att överskridas med 338 000 000 kronor. Utgiftsutvecklingen beror på att såväl personkretsen som det genomsnittliga antalet assistanstimmar ökat stadigt under innevarande år.

C 5 Statens institutionsstyrelse

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 507 720 000 kronor.

Regeringens förslag:

Ytterligare 65 000 000 kronor anvisas under anslaget C5. *Statens institutionsstyrelse* för att täcka det beräknade överskridandet för budgetåret 1997. Finansieringen sker genom att anslaget A1. *Sjukvårdsförmåner m.m.* minskas med 55 000 000 kronor samt genom att anslaget A9. *Folkhälsoinstitutet* minskas med 10 000 000 kronor.

Statens institutionsstyrelse (SiS) bildades den 1 juli 1993 som central förvaltningsmyndighet för de hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (särskilda ungdomshem) samt 22 och 23 §§ lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM-hem). Från och med 1 april 1994 övertog SiS det formella huvudmannskapet från landsting och kommuner för de institutioner som bedömdes motsvara efterfrågan av vårdplatser.

Sedan det statliga övertagandet har efterfrågan på LVM-placeringar minskat kraftigt, vilket gett minskade intäkter och förorsakat ekonomiska problem. Före det statliga övertagandet fanns drygt 1 300 platser vid LVM-hem. SiS övertog cirka 1 000 LVM-platser som succesivt minskats till idag cirka 480. SiS har genomfört olika åtgärder för att få verksamheten i ekonomisk balans. Bland annat har fyra institutioner avvecklats och antalet platser vid andra institutioner har minskats. Emellertid har det skett en fortsatt nedgång vad gäller efterfrågan av vård vid LVM-hemmen. Nuvarande prognos pekar på ett framtida platsbehov på ca 300 platser.

För att öka intäkterna har ett nytt avgiftssystem införts. Om avgiftsnivån avviker alltför mycket från riksgenomsnittet för liknande institutioner som drivs av andra huvudmän riskerar detta att ytterligare minska efterfrågan och därmed ge lägre avgiftsintäkter. Vidare har SiS beslutat om ett nytt budgetsysteem som syftar till att få bättre överensstämmelse mellan de medel som institutionerna tilldelas och antal fakturerade vårddygn.

Anpassningen av verksamheten till efterfrågan är förenad med kostnader och tar även viss tid att genomföra. Vid nedläggning av institutioner finns kostnaderna kvar upp till 18 månader, samtidigt som intäkter i form av avgifter minskar eller i vissa fall helt försvinner.

Regeringen gav i juni 1997 SiS i uppdrag att snarast inleda en fortsatt avveckling av nuvarande överkapacitet inom missbrukarvården. Regeringen har för avsikt att ge en särskild utredare i uppdrag att

genomföra en översyn av SiS styrning, ledning, organisation och framtida platsbehov.

SiS har påbörjat den fortsatta omstruktureringen av värden med inriktning att redan vid årsskiftet ha avvecklat överkapaciteten inom LVM-värden. Dock kvarstår vissa eftersläpande kostnader under nästa budgetår.

De beräknade kostnaderna för den beslutade avvecklingen är cirka 85 miljoner kronor, varav SiS beräknar att inom ramen för egna besparingar klara 20 miljoner kronor. Av resterande omställningskostnader avser cirka 40 miljoner kronor personalkostnader och cirka 20 miljoner kronor lokalkostnader.

Regeringen bedömer att de åtgärder som SiS genomfört för att effektivisera och omstrukturera värden vid institutionerna varit nödvändiga. SiS bör även fortsättningsvis lägga största vikt vid att få till stånd en balans mellan den vård som efterfrågas och tillgängliga resurser. Trots att myndigheten genomfört kraftfulla åtgärder för att få verksamheten i ekonomisk balans behövs ytterligare medel för innevarande budgetår.

5.9 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

A 3 Underhållsstöd

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 411 450 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A3. *Underhållsstöd* ökas med 588 550 000 kronor för att täcka det beräknade överskridandet för budgetåret 1997. Finansieringen av överskridandet skall ske genom att anslaget justeras ned under de kommande fyra åren.

Enligt Riksförsäkringsverkets senaste redovisning av anslagsbelastning och prognos, som bygger på utfallet under första halvåret 1997, beräknas anslaget A3. *Underhållsstöd* att överskridas med ca 590 miljoner kronor år 1997.

De nya reglerna för underhållsstöd började gälla den 1 februari 1997. Reglerna innehåller flera komponenter som har gjort anslagsberäkningen för år 1997 mindre osäker. Dock kvarstår en viss osäkerhet, bl.a. beroende på att andelen bidragsskyldiga som fått anstånd med återbetalningen förväntas öka ytterligare. I juni i år hade närmare 35 000 (8,7 procent) av de bidragsskyldiga sådant anstånd. An-

ståndsbeloppen uppgick i juni 1997 till 13,7 miljoner kronor.

Vidare har transaktionerna mellan kronofogdemyndigheterna, Riksskatteverket och Riksförsäkringsverket påbörjats först under maj och juni 1997. Riksförsäkringsverket har därför svårt att bedöma omfattningen av dessa återbetalningar för resten av året. Transaktionerna avser skulder från det gamla bidragsförskottssystemet. De första indrivningsärendena från det nya systemet för underhållsstöd lämnades till kronofogden först i slutet av juni 1997. Det går därför inte att nu uppskatta vilka belopp som är möjliga att driva in.

Enligt Riksförsäkringsverket är det inte möjligt att få en klar bild av anslagsbelastningen förrän man kan se hur stor andel av anståndsärendena som kommer att betalas och vilka räntetäkter de genererar, hur kravverksamheten i såväl det gamla som i det nya systemet fungerar och i vilken omfattning det sker beteendeförändringar i utnyttjandet av systemet. Riksförsäkringsverket beräknar dock i sin senaste prognos att anslaget kommer att överskridas med ca 590 miljoner kronor. Mycket litet talar för att överskridandet kommer att bli lägre. På tilläggsbudgeten för 1997 bör därför 588 550 000 kronor tillföras anslaget A3. *Underhållsstöd*.

5.10 Utgiftsområde 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet

A 1 Bidrag till arbetslöshetsersättning

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 34 088 334 000 kronor. Riksdagen beslutade på tilläggsbudget år 1997 att öka anslaget med 5 556 000 000 kronor (prop. 1996/97:150, ytt. 1996/97:AU7y, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284). Ny anslagsnivå enligt beslutet är således 39 644 334 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A1. *Bidrag till arbetslöshetsersättning* ökas med 1 585 000 000 kronor för att täcka det beräknade överskridandet för budgetåret 1997.

Regeringen bedömer att arbetslösheten kommer att minska i en mindre omfattning under år 1997 än vad som antogs i 1997 års ekonomiska vårproposition och i budgetpropositionen för år 1997. För innevarande budgetår beräknar regeringen att den öppna arbetslösheten kommer att uppgå till 8,4 procent, vilket överstiger den bedömning som gjordes i den

ekonomiska vårpropositionen med 0,5 procentenheter. Den högre arbetslösheten medför att belastningen på anslaget för bidrag till arbetslöshetsersättning ökar under innevarande budgetår.

Utgifterna för den tillfälliga avgångsersättningen belastar ramanslaget för bidrag till arbetslöshetsersättning. Erbjudandet om tillfällig avgångsersättning vänder sig till personer som har fyllt 60 år och som har fått arbetslöshetsersättning eller deltagit i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd i minst 12 månader under tiden fr.o.m. den 1 januari 1996 t.o.m. den 15 april 1997. Dessa personer har möjlighet att utan krav på aktivt arbetssökande få tillfällig avgångsersättning fram till pensionen. Erbjudandet om tillfällig avgångsersättning gäller under andra halvåret 1997. Många äldre arbetslösa har valt att ansöka om tillfällig avgångsersättning och regeringen bedömer därför att utbetalningarna av tillfällig avgångsersättning kommer att öka i jämförelse med vad som tidigare antogs i den ekonomiska vårpropositionen.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget A1. *Bidrag till arbetslöshetsersättning* skall ökas med 1 585 000 000 kronor för att därmed uppgå till 41 229 334 000 kronor.

5.11 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

A 2 Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 25 612 727 000 kronor. Riksdagen beslutade att på tilläggsbudget till statsbudgeten år 1997 minska anslaget med 2 124 052 000 kronor (prop. 1996/97:150, yttr. 1996/97:AU7y, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284). Ny anslagsnivå enligt beslutet är således 23 488 675 000 kronor.

Nationellt program för IT-utbildning

Regeringens förslag:

Utgifterna för en ny arbetsmarknadspolitisk åtgärd, ett nationellt program för IT-utbildning, bör för år 1997 få finansieras inom ramen för tillgängliga medel under anslaget A2. *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder*. Utgifterna år 1998 och år 1999 bör täckas av det anslagssparande som beräknas uppstå vid utgången av år 1997. Förslaget påverkar således inte ramen för utgiftsområdet.

Det råder i dag en stor brist på kompetent och yrkesutbildad personal inom IT-området. Detta gäller bl.a. programmerare, applikationsutvecklare och

nätverkstekniker. Denna brist finns inom de flesta företag och organisationer och leder till konkurrens om arbetskraft vilket ökar riskerna för inflationsdrivande löneökningar och därmed kan vara ett hinder för tillväxt för många företag. Ett flertal av dessa arbeten kan enligt IT-branschen utföras av icke högskoleutbildad personal. Utbudet och inriktningen av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna måste ständigt anpassas till utvecklingen på arbetsmarknaden.

Regeringen har därför med Industriförbundet och företrädare för IT-företagen kommit överens om ett nationellt program för IT-utbildning. Utbildningen bör drivas i projektform inom ramen för arbetsmarknadsutbildningen och beräknas omfatta 10 000 personer under perioden fr.o.m. den 1 december 1997 t.o.m. år 1999. Målgruppen för satsningen bör främst vara arbetslösa men också anställda som har behov av att förnya eller byta arbetsuppgifter kan komma i fråga. Utbildningsbidrag bör lämnas till de arbetslösa under studietiden. Lönekostnaden för redan anställda bör dock bäras av arbetsgivaren. Utbildningen förutsätter ingen formell förkunskap. Det viktiga är fallenhet och intresse. Vid urvalet till utbildningen bör särskild hänsyn tas dels till kvinnor som ett led i att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden, dels till invandrare då utbildningen inte förutsätter fullständiga kunskaper i svenska språket. Regeringen kommer kontinuerligt att följa effekterna och utfallet av utbildningen under den aktuella perioden.

Utgifterna för projektet beräknas till 17 miljoner kronor under budgetåret 1997, till 681 miljoner kronor under budgetåret 1998 och 573 miljoner kronor under budgetåret 1999. Regeringen föreslår att dessa utgifter får finansieras inom ramen för tillgängliga medel under anslaget A2. *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder*.

För innevarande budgetår skall Arbetsmarknadsverket (AMV) inom ramen för tilldelade medel under anslaget A2. *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder* i genomsnitt ge minst 207 000 personer per månad lämplig sysselsättning. Regeringen bedömer dock att AMV kommer att ha svårt att nå upp till denna omfattning och att ett anslagssparande om ca 1 300 miljoner kronor därför kommer att uppstå vid utgången av innevarande budgetår. Utgifterna för IT-satsningen bör år 1998 och år 1999 i första hand täckas av detta anslagssparande. För år 1997 bör finansieringen ske inom ramen för tilldelade medel under anslaget. Regeringen vill dock poängtera att AMV:s uppdrag att budgetåret 1997 sysselsätta minst 207 000 personer i genomsnitt per månad kvarstår. Skulle regeringens bedömning visa sig vara felaktig och att anslagssparandet blir lägre än beräknat återkommer regeringen till riksdagen i samband med den ekonomiska vårpropositionen i april 1998 med förslag till finansiering av IT-satsningen. Eftersom regeringens förslag är att åtgärden bör finansie-

ras inom ramen för tillgängliga medel påverkas inte ramen för utgiftsområdet.

A 5 Vissa kostnader för avveckling av AMU-gruppen som myndighet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 14 917 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A5. *Vissa kostnader för avveckling av AMU-gruppen som myndighet* ökas med 8 792 624 kronor.

Anslaget A5. *Vissa kostnader för avveckling av AMU-gruppen som myndighet* var under budgetåret 1995/96 uppfört som ett förslagsanslag. Från och med budgetåret 1997 är anslaget ett ramanslag. Då utgifter som skulle belastat anslaget under föregående budgetår kommit att belasta anslaget för innevarande budgetår bör anslaget tillföras 8 792 624 kronor.

5.12 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitets- forskning

B 45 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 534 155 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B45. *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* ökas med 159 500 000 kronor. Finansiering sker genom indragningar av medel på äldreanslag från budgetåret 1995/96.

Regeringen har i den ekonomiska vårpropositionen för utgiftsområde 16 beräknat en besparing på 213 miljoner kronor år 1998 varav 43 miljoner kronor är en engångsvis besparing. Den engångsvisa besparingen föreslås i budgetpropositionen för år 1998 genomföras som en engångsvis neddragning av anslaget B45. *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* För att besparingen inte skall få negativa konsekvenser för verksamheten under år 1998 bör anslaget tillföras 43 miljoner kronor. Finansiering

sker genom att 43 miljoner kronor dras in från äldreanslag från budgetåret 1995/96 (C43. *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.*, C45. *Vissa särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.*, C46. *Övriga utgifter inom grundutbildning*, C47. *Övriga utgifter inom forskning och forskarutbildning*).

Regeringen föreslår vidare att ytterligare 97,4 miljoner kronor tillförs samma anslag. Det har visat sig att de ordinarie ersättningsbeloppen för olika utbildningsområden inte är tillräckliga för att finansiera högskoleverksamheten i ett uppbyggnadsskede. Medlen föreslås därför att användas för uppbyggnad av högskolorna på Gotland, Södertörn och i Malmö m.m. under budgetåren 1997-1999. Finansiering sker genom att anslagsbehållningen på 97,4 miljoner kronor dras in från det för budgetåret 1995/96 uppförda anslaget C46. *Övriga utgifter inom grundutbildning*.

Regeringen föreslår också att 19,1 miljoner kronor tillförs ramanslaget B45. *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* Medlen föreslås användas för kvalitetsarbete m.m. med anledning av utbyggnad av högskolan. Regeringen föreslår att finansiering sker genom att anslagsbehållningen på 19,1 miljoner kronor dras in från det för budgetåret 1995/96 uppförda anslaget C43. *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.*

C 3 Centrala studiestödsnämnden

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 276 727 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget C3. *Centrala studiestödsnämnden* ökas med 22 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget C1. *Högskoleverket* minskas med motsvarande belopp.

Satsningen på ökad utbildning inom vuxenutbildnings- och högskoleområdena har lett till ökat arbete inom Centrala studiestödsnämnden (CSN). Vidare anser regeringen att det är motiverat att anvisa medel för att täcka ackumulerat underskott inom CSN:s återbetalningsverksamhet. Finansiering sker genom att Högskoleverkets anslag minskas med 22 000 000 kronor.

E 1 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 35 828 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget E1. *Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.* ökas med 10 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget D18. *Europeisk forskningssamverkan* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen har åtagit sig att anordna en konferens om kultur, politik och utveckling under våren 1998. Konferensen är en uppföljning av den rapport (Vår skapande mångfald) som presenterades av Världskommissionen för kultur och utveckling 1996. Kostnader för konferensen beräknas till 10 miljoner kronor.

5.13 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

B 1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramatiska teatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 712 254 000 kronor, varav för Dramatiska teatern 159 017 000 kronor.

Regeringens förslag:

Regeringen bemyndigas att överta Kungliga Dramatiska Teatern AB:s lån i Riksgäldskontoret.

Dramatiska teatern (Dramaten) drivs som ett av svenska staten helägt aktieföretag, Kungliga Dramatiska Teatern AB. Som ett led i ett åtgärdsprogram för att stärka bolagets ekonomi godkände riksdagen hösten 1996 att Dramaten fick möjlighet att lägga över befintliga lån i Östgötabanken till Riksgäldskontoret (prop. 1996/97:1 bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129).

Regeringen bemyndigade den 20 februari 1997 Riksgäldskontoret att lämna ett lån till Dramaten på 25 miljoner kronor. Lånet, som ersätter Dramatens lån i Östgötabanken, skall återbetalas med fem miljoner kronor årligen under åren 1998 - 2000 och med 10 miljoner kronor under år 2001. Räntevillkor

och andra villkor för lånet har fastställts i ett avtal mellan Riksgäldskontoret och Dramaten.

Dramatens bokslut per den 31 december 1996 visade en förlust på ca 24,3 miljoner kronor. Bolagets egna kapital uppgick till 60 000 kronor.

Vid bolagsstämma i Kungliga Dramatiska Teatern AB den 14 april 1997 fattades beslut om att inte försätta bolaget i likvidation. I stället redogjorde ägaren för sin avsikt att tillskjuta erforderligt kapital inom den tidfrist på åtta månader som aktiebolagslagen medger.

En lämplig form för ägartillskott är att staten övertar nämnda lån i Riksgäldskontoret på 25 miljoner kronor. Utgångspunkten är att detta skall ske på ett sätt som inte innebär någon ökad belastning på statsbudgeten. Det tillvägagångssätt som förordas är att en myndighet under regeringen övertar Dramatens befintliga lån hos Riksgäldskontoret. Utgifterna för räntor och amorteringar finansieras genom avräkning på statsbidraget till Dramaten.

Regeringen föreslår att den får riksdagens bemyndigande att överta Dramatens befintliga lån i Riksgäldskontoret.

5.14 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande

A 11 Bonusränta för ungdomsbosparande

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 3 000 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A11. *Bonusränta för ungdomssparande* ökas med 3 000 000 kronor. Finansiering sker genom indragning av anslagsbehållningar på det under utgiftsområde 14 uppförda ramanslaget D1. *Stabsuppgifter vid Arbetsgivarverket*.

Lagen (1988:846) om ungdomsbosparande innebär att ungdomar mellan 16 och 25 år kan påbörja ett sparande i vissa banker eller sparkassar som kan fortgå till och med det år spararen fyller 28 år. När kontoinnehavaren har sparat under tre år och det sparade kapitalet uppgår till minst 5 000 kronor, blir kontoinnehavaren berättigad till en årlig bonusränta på 3 procent från det sparandet började. Bonusräntan bekostas av staten och betalas ut när kontoinnehavaren begär det.

Utbetalningarna av bonusräntan uppgick per den sista juni 1997 till 2,7 miljoner kronor. Nya prognoser från Riksgäldskontoret pekar på att utbetalning-

arna under 1997 kommer att uppgå 6 miljoner kronor. Detta innebär att anslaget kan förväntas överskridas med 3 miljoner kronor. De ökade utbetalningarna är en följd av att oväntat många ungdomar har avslutat sina konton.

5.15 Utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling

A 1 Regionalpolitiska åtgärder

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns, efter riksdagens beslut om ändrade anslag (prop. 1996/97:150, FiU 1996/97:20, rskr. 1996/97:284), för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 331 017 000 kronor.

Regeringens förslag:

Riksdagen bemyndigar regeringen att disponera högst 500 000 000 kronor inom ramen för anslaget A1. *Regionalpolitiska åtgärder* för att genomföra ett program för regional näringspolitik och särskilda regionalpolitiska åtgärder.

Anslaget för regionalpolitiska åtgärder får enligt riksdagens beslut bl.a. användas till olika former av regionalpolitiska företagsstöd, regionalpolitisk projektverksamhet, medfinansiering av EG:s strukturprogram, viss central utvecklingsverksamhet m.m.

Regeringen har nyligen påbörjat ett arbete med att genomföra en ny regional näringspolitik. Riksdagen har informerats om detta på annat ställe i denna proposition (utgiftsområde 19, s. 11).

Regeringen har under innevarande år fortsatt att tillsammans med ett stort antal regionala och centrala aktörer närmare utforma den nya regionala näringspolitiken. I den regionalpolitiska proposition, som regeringen avser att förelägga riksdagen, kommer regeringen att närmare utveckla sina förslag och anhålla om riksdagens ställningstaganden i vissa avseenden.

Under arbetet med den regionala näringspolitiken, som omfattar åtgärder inom ett flertal politikområden, t.ex. närings- och regionalpolitiskt motiverade åtgärder, har ett stort antal projekt identifierats, som bedöms kunna komma att skapa nya arbetstillfällen. Det gäller dels projekt som förbättrar förutsättningarna härför i hela landet, dels projekt som främst är inriktade mot de mest utsatta regionerna. Insatserna bör kunna påbörjas redan under innevarande år och avser delvis andra ändamål än de som anslaget nu får användas till.

Regeringen bedömer att utrymme finns för denna särskilda insats inom anslaget och genom att den ordinarie verksamheten under anslaget tar i anspråk reservationer på det för budgetåret 1995/96 under tionde huvudtiteln upptagna anslaget C2. *Regionala utvecklingsinsatser m.m.*

5.16 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

A 2 Miljöövervakning m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 93 952 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget A2. *Miljöövervakning m.m.* ökas med 19 984 000 kronor. Finansiering sker dels genom ett bidrag från EU på 8 250 000 kronor dels genom indragning av 10 500 000 kronor från anslagsbehållningarna på anslaget A8. *Investeringsbidrag för främjande av omställning i ekologisk hållbar inriktning* från 1994/95. Finansieringen beskrivs närmare nedan.

Naturvårdsverket och Boverket har beviljats ett bidrag på ungefär 8 250 000 kr från EU:s Life-fond för metodutvecklingsprojektet "For Sustainable Development - Environmental Objectives and Indicators in Spatial Planning and Strategic Environmental Assessment". De beviljade medlen kommer att administreras av Naturvårdsverket. På statsbudgeten tas anslag upp motsvarande det belopp Naturvårdsverket erhåller från EG-budgeten. Bidraget från EU redovisas på inkomsttitel 6911 *Övriga bidrag från EG* som ökar med samma belopp. För utbetalning av medlen krävs därför att anslaget ökas med 8 250 000 kronor.

Enligt bilavgasförordningen, med stöd av 9 § bilavgaslagen (1986:1386), tar Naturvårdsverket ut en kontrollavgift för varje såld ny bil. Medlen redovisas på inkomsttitel 2534 *Kontrollavgift nyregistrerade bilar*. Motsvarande belopp beräknas under anslaget A2. *Miljöövervakning m.m.* Under år 1997 beräknas avgiftsinkomsterna uppgå till 17 250 000 kronor, dvs. 1 234 000 kronor mer än det för år 1997 anvisade anslaget. Regeringen föreslår därför att anslaget för innevarande budgetår ökas med ytterligare 1 234 000 kronor.

Aktiebolaget Svensk Bilprovning utfärdar avgasgodkännanden enligt bilavgaslagen. En avgift för avgasgodkännanden med stöd av förordningen (1993:446) om vissa förrättningsavgifter för Aktie-

bolaget Svensk Bilprovning tas ut av tillverkaren. På grund av ändringar i lagen och ett förväntat gemensamt tillverkaransvar inom EU, bör avgiften tas bort och finansiering ske på ett annat sätt framöver. Under ett övergångsskede föreslår regeringen att ytterligare 10 500 000 kr anvisas under anslaget A2. *Miljöövervakning m.m.* för bilavgasverksamheten. Detta finansieras genom indragning av medel på det för budgetåret 1994/95 under fjortonde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget A8. *Investeringsbidrag för främjande av omställning i ekologisk hållbar inriktning.*

A 11 Utbildning och information om miljöbalken

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande budgetår.

Regeringens förslag:

Ett nytt reservationsanslag A11. *Utbildning och information om miljöbalken* uppgående till 8 000 000 kronor anvisas för budgetåret 1997. Finansiering sker genom indragning av anslagsbehållningar på det under fjortonde huvudtiteln för budgetåret 1993/94 uppförda reservationsanslaget B13. *Miljöinsatser i Östersjöregionen* samt det under fjortonde huvudtiteln för budgetåret 1995/96 uppförda reservationsanslaget A8. *Investeringsbidrag för främjande av omställning i ekologiskt hållbar riktning.*

Regeringen har den 3 april 1997 beslutat att överlämna lagrådsremiss av ett förslag till miljöbalk.

Regeringens förslag lämnas till riksdagen under hösten 1997. Det är dock viktigt att planering och förberedelser för utbildningen startar i god tid. Innehållet i utbildningen får givetvis anpassas till riksdagens beslut.

För att miljöbalken skall få det avsedda genomslaget måste i ett första skede utbildning ske av personal i kommuner, domstolar och förvaltningsmyndigheter som skall tillämpa balken. Vidare bör allmänheten informeras om de nya reglerna. De myndigheter som ansvarar för tillsynen av balkens efterlevnad är därefter skyldiga att fortlöpande informera om hur bestämmelserna skall tillämpas. Med hänsyn till den snabba utvecklingen vad gäller t.ex. kunskaper om hälso- och miljöeffekter, teknik och de krav som följer av Sveriges internationella åtaganden kan en utveckling av regelsystemet förutses.

B 4 Visst internationellt samarbete i fråga om kärnsäkerhet m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 26 752 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B4. *Visst internationellt samarbete i fråga om kärnsäkerheten m.m.* ökas med 771 000 kronor. Finansiering sker genom indragning av anslagsbehållningar från det under fjortonde huvudtiteln för budgetåret 1993/94 uppförda reservationsanslaget B13. *Miljöinsatser i Östersjöregionen* samt från det under fjortonde huvudtiteln för budgetåret 1994/95 uppförda reservationsanslaget E1. *Bidrag till internationellt samarbete kring den byggda miljön m.m.*

Från anslaget betalas kostnader, i amerikanska dollar och österrikiska shilling, för deltagande i internationellt samarbete på kärnenergiområdet, såsom Sveriges reguljära medlemsavgift i Internationella Atomenergiorganet (IAEA) och bidraget till IAEA:s Technical Assistance and Cooperation. Till följd av höjda medlemsavgifter och valutakurser beräknar regeringen att anslaget kommer att överskridas under innevarande budgetår. Med anledning av dessa förhållanden föreslår regeringen att anslaget B4. *Visst internationellt samarbete i fråga om kärnsäkerhet m.m.* ökas med 771 000 kronor.

5.17 Utgiftsområde 21 Energi

Regeringens förslag:

Riksdagen bemyndigar regeringen att ge Affärsverket svenska kraftnät befogenhet att inom en sammanlagd ram om 2 500 000 000 kronor ta upp lån i och utanför Riksgäldskontoret under budgetåret 1997.

Affärsverket svenska kraftnät

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) driver och förvaltar det svenska stamnätet och de statligt ägda utlandsförbindelserna (prop. 1990/91:87, bet. 1990/91:NU38, rskr. 1990/91:318). I årsredovisningen för år 1996 redovisar verket en balansomslutning på ca 9 miljarder kronor. Svenska kraftnät har för närvarande en långfristig upplåning i Riksgäldskontoret om 2 500 000 000 kronor.

Under flera år har övriga affärsverk, nämligen Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Statens Järnvägar

haft möjlighet att ta upp lån utanför Riksgäldskontoret, på kapitalmarknaden. Affärsverken har även fått förvalta dessa lån. Svenska kraftnät har dock hittills inte medgett att låna utanför Riksgäldskontoret.

Enligt regeringens bedömning bör Svenska kraftnät, i enlighet med de principer som gäller för de övriga affärsverken, ges möjlighet att finansiera sin verksamhet också genom lån utanför Riksgäldskontoret på den svenska kapitalmarknaden.

Som komplement till de bemyndiganden som riksdagen tidigare beslutat om för år 1997 bör en utvidgning möjliggöras av Svenska kraftnäts finansiella befogenheter. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under budgetåret 1997 ge Svenska kraftnät befogenhet att ta upp lån i och utanför Riksgäldskontoret inom en sammanlagd ram om 2 500 000 000 kronor.

5.18 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

B 2 Transportstöd för Gotland

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 175 000 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B2. *Transportstöd för Gotland* ökas med 7 000 000 kronor. Finansiering sker genom att reservationsanslaget B5. *Övervakning av M/S Estonia* minskas med motsvarande belopp.

I enlighet med riksdagens beslut (prop. 1995/96:44, bet. 1995/96:TU7, rskr. 1995/96:99) inleddes avvecklingen av det s.k. Gotlandstillägget från och med den 1 januari 1997 med 0,2 procentenheter till 0,4 procent. I proposition 1995/96:44 angavs att regeringen är beredd att återkomma i frågan om effekterna blir negativa för Gotlands näringsliv.

Som en följd av Gotlandstilläggets avveckling har transportförmedlingsföretagen höjt sina fraktpriser till och från Gotland, vilket har visat sig ge negativa effekter för Gotlands näringsliv. Sjöfartsverket har, efter samråd med regeringen, beslutat att sänka längdmetertaxan för transportstödsberättigade transporter till och från Gotland till 52 kronor. Regeringen har därvid konstaterat att transportförmedlingsföretagen sänkt sina fraktpriser. Regeringen har den 19 juni 1997 gett NUTEK i uppdrag att i samråd med berörda intressenter utarbeta förslag till en modell för stöd till godstransporter till och från Gotland. Uppdraget redovisas till regeringen i december 1997.

I avvaktan på en långsiktig lösning föreslår regeringen att 7 000 000 kronor anvisas till anslaget B2. *Transportstöd för Gotland* för att finansiera den sänkta längdmetertaxan. Ökningen finansieras genom att det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda ramanslaget B5. *Övervakning av Estonia* minskas i motsvarande omfattning. Enligt regeringsbeslut den 3 juli 1997 kommer bevakningen av Estonias förlisningsplats fr.o.m. hösten 1997 att innefatta bl.a. finländsk sjöövervakningsradar kompletterad med oregelbunden övervakning av finländska fartygs- och flygenheter, varigenom en minskning av anslaget möjliggörs.

Statens haverikommission

Regeringens förslag:

Statens Haverikommissionens fasta kostnader får uppgå till högst 8 510 000 kronor för budgetåret 1997.

Regeringen beslutade i regleringsbrev den 19 december 1996 (K96/4820/SM) att de fasta kostnaderna för Statens haverikommission (SHK) för budgetåret 1997 i enlighet med vad som angavs i prop. 1996/97:1 skulle uppgå till högst 7 540 000 kronor.

Personalkostnaderna och kostnader för lokalerna under år 1997 överstiger de tidigare antagna beloppen. Vidare har de fasta kostnaderna för kompetensutveckling m.m. ökat. Vissa sådana kostnader inom SHK, för att följa utvecklingen på kommissionens verksamhetsområde samt kostnader för kompetensutveckling av personalen har tidigare av hävd betraktats som rörliga kostnader och därför direktfakturerats berörd myndighet. Utvecklingskostnader av detta slag definieras numera som fasta kostnader för SHK och faktureringen fördelas därför mellan berörda myndigheter enligt gällande fördelningsprincip.

Av ovanstående skäl beräknas de fasta kostnaderna för SHK öka med 610 000 kronor till 8 150 000 kronor. De ökade kostnaderna fördelas, i likhet med övriga fasta kostnader, mellan SHK:s intressenter Luftfartsverket, Sjöfartsverket, Banverket och Försvarsmakten.

B 7 Utredningsarbete m.m. med anledning av M/S Estonias förlisning

I statsbudget för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett obetecknat anslag på 4 500 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B7. *Utredningsarbete m.m. med anledning av M/S Estonias förlisning* ökas med 3 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget D2. *Köp av interregional persontrafik på järnväg* minskas med motsvarande belopp.

Den 28 september 1994 förliste passagerarfärjan M/S Estonia. Regeringen gav samma dag Statens haverikommission (SHK) i uppdrag att biträda i utredningsarbetet med anledning av förlisningen.

Riksdagen beslutade på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 (prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:TU15, rskr. 1995/96:205) att ett förslagsanslag på 3 940 000 kronor skulle anvisas till *Utredningsarbete med anledning av M/S Estonias förlisning*. Utredningsarbetet beräknades då vara slutfört under våren 1996.

Då utredningen pågick under hela år 1996 ökade riksdagen genom tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:FiU11, rskr. 1996/97:48) det anvisade anslaget med 4 000 000 kronor. Av totalt anslagna 7 940 000 kronor under 1996 förbrukades 5 266 987 kronor. De återstående 2 748 780 kronor är dock inte tillgängliga under 1997.

Genom beslut den 11 juni 1997 (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284) har riksdagen godkänt att på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1997 anvisa 4 500 000 kronor för *Utredningsarbete med anledning av M/S Estonias förlisning* för det arbete som skett under första halvåret 1997.

Såvitt nu kan bedömas kommer utredningen att fortgå även under andra halvåret 1997. De tidigare anvisade medlen är förbrukade eller in-tecknade och SHK:s kostnader för det fortsatta arbetet beräknas till 3 000 000 kronor.

B 8 Vissa kostnader för övertäckning av M/S Estonia

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande år.

Regeringens förslag:

2 166 000 kronor anvisas på ett nytt ramanslag B8. *Vissa kostnader för övertäckning av M/S Estonia*. Finansiering sker genom att anslaget B5. *Övervakning av M/S Estonia* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen gav den 2 mars 1995 Sjöfartsverket i uppdrag att genomföra en övertäckning av den för-

lista passagerarfärjan M/S Estonia. Regeringen har därefter den 19 juni 1996 beslutat att Sjöfartsverket skall avbryta arbetet med övertäckningen. Arbetet skall kunna återupptas vid den senare tidpunkt som regeringen bestämmer.

Med anledning av vissa kostnader för Sjöfartsverket avseende övertäckningsarbetet av M/S Estonia föreslår regeringen att ett nytt anslag anvisas på 2 166 000 kronor. Medlen finansieras genom motsvarande minskning av anslaget B5. *Övervakning av Estonia*. Enligt regeringsbeslut den 3 juli 1997 kommer bevakningen av Estonias förlisningsplats fr.o.m. hösten 1997 att innefatta bl.a. finländsk sjöövervakningsradar kompletterad med oregelbunden övervakning av finländska fartygs- och flygenheter, varigenom en minskning av anslaget möjliggörs.

C 5 Informationsteknik: Telekommunikationer m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 23 000 000 kronor.

Regeringens förslag:

Att anvisade medel till anslaget C5. *Informationsteknik: Telekommunikationer m.m.* även får användas till en förstudie om Sveriges IT-utveckling.

Regeringen har på annat ställe denna proposition (utgiftsområde 22 Kommunikationer) föreslagit att resurser från anslaget C5. *Informationsteknik: Telekommunikationer m.m.* bör avsättas för att bl.a. följa Sveriges IT-utveckling. Uppföljningen skall inte bara visa hur Sverige ligger till i förhållande till andra länder utan också ge tydliga indikationer på inom vilka områden som extra insatser kan behöva göras om det visar sig att Sverige skulle komma efter i utvecklingen.

Regeringen anser att det är av vikt att en uppföljning påbörjas snarast möjligt. Därför bör en förstudie som syftar till att identifiera vilka statistiska jämförelsetal som kan användas för att jämföra Sveriges ställning gentemot övriga länder på IT-området göras.

5.19 Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

B 1 Statens jordbruksverk

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 183 114 000 kronor. På tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen för innevarande år har riksdagen beslutat om att tillföra ytterligare 4 500 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B1. *Statens jordbruksverk* ökas med 15 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget B2. *Stöd till jordbrukets rationalisering* minskas med motsvarande belopp.

Den ytterligare utbyggnad av EG:s stödsystem på jordbruksområdet som tillkommit under år 1997 har medfört att Jordbruksverket tvingats öka sina insatser avseende ADB-utveckling. Detta gäller stödsystem för kalvslaktbidrag, utbetalning av BSE-ersättning, revalveringsersättning och miljöstöd för flerårig vallodling. Till detta kommer en ytterligare utvidgning av miljöprogrammet fr.o.m. år 1998.

Handläggningen av direktstöd, i synnerhet miljöstöden, har i kombination med behovet av kommunikation med länsstyrelserna visat sig vara mycket krävande. Likaså har arbetsmarknadsläget för systemutvecklare inneburit att Jordbruksverket i ökad omfattning tvingats anlita konsulter för att klara ADB-utvecklingen vilket är mycket kostsamt. Slutligen har kostnaderna för de nödvändiga mjukvarulicenserna ökat kraftigt.

B 16 Räntekostnader för förskotterade arealersättningar m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 119 333 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget B16. *Räntekostnader för förskotterade arealersättningar m.m.* får även belastas med s.k. tekniska kostnader till följd av offentlig lagring.

Under anslaget redovisas de räntekostnader och kursdifferenser som uppstår för staten till följd av att ersättningen från EG:s jordbruksfond erhålls i efterskott. Anslaget får även belastas med eventuella finansiella sanktioner och straffavgifter. Anslaget får

också tillföras kursvinster och belastas med kursförluster som uppstår till följd av att medlemsstaten bär kursrisken inom EG:s jordbruksfonds utvecklingssektion.

De interventionslager svenska staten hyr för offentlig lagring inom ramen för anslaget B15. *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter* åsamkar Sverige kostnader vilka ej ersätts från EG-budgeten under den tid lagerutrymmena står tomma i väntan på inlagring. Svenska statens nettokostnader för detta uppgick under budgetåret 1995/96 till knappt 14 miljoner kronor och beräknas för innevarande år uppgå till 15 miljoner kronor. Dessa kostnader bör få belasta anslaget.

B 18 Djurregister

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statsbudgeten för innevarande budgetår.

Regeringens förslag:

Ett nytt ramanslag B18. *Djurregister* uppgående till 10 000 000 kronor anvisas för budgetåret 1997. Riksdagen föreslås godkänna vad regeringen anför avseende avgiftsfinansiering.

Enligt Rådets förordning (EEG) nr 820/97 av den 21 april 1997 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur och om märkning av nötkött och nötköttsprodukter skall medlemsstaterna införa ett system för identifiering och registrering av nötkreatur på produktionsstadiet. Dessutom skall det skapas ett särskilt system för märkning av nötkött i försäljningsledet. Anledningen till detta är att marknaden för nötkött och nötköttsprodukter har destabiliserats på grund av den s.k. BSE-krisen. För att återupprätta balansen på marknaden bör insynen i villkoren för produktion och saluföring förbättras.

I ett första steg skall en databas över samtliga djurbesättningar och enskilda djur upprättas där man även skall kunna följa förflyttningar av djur mellan besättningar. Databasen skall vara i funktion senast den 31 december 1997 och administreras av Statens jordbruksverk i samarbete med Svensk husdjurskötsel.

Upprättandet av den nationella databasen kommer att innebära kostnader av engångskaraktär. Kostnaden har beräknats uppgå till ca 10 miljoner kronor. Till detta kommer driftskostnader som beräknas uppgå till ca 35 miljoner kronor per år. Enligt rådsförordningen får kostnaderna täckas med avgifter. Regeringen föreslår att så sker. Jordbruksverket bör bemyndigas att ta ut denna avgift. Avgiftsintäkten tillsammans med EG:s medfinansiering beräknas ge full kostnadstäckning.

Regeringen föreslår att 10 miljoner kronor anslås på statsbudgeten för att täcka nödvändiga investeringskostnader. Från och med budgetåret 1998 föreslås att ramanslaget tillförs medel för att täcka uppkomna driftskostnader. Finansiering sker genom att avgiftsintäkterna inlevereras till inkomsttitel på statsbudgeten.

B 19 Vissa saneringsåtgärder i Solna

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statsbudgeten för innevarande budgetår.

Regeringens förslag:

Ett nytt anslag anvisas för utschaktning, transport och omhändertagande av förorenade jordmassor samt återfyllnad av rena jordmassor vid Brunnsviken i Solna kommun. Kostnaderna beräknas till 2 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget B2. *Stöd till jordbrukets rationalisering* minskas med motsvarande belopp.

Vid en miljöteknisk undersökning av marken vid Brunnsviken i Solna kommun påvisades rester av bekämpningsmedel. Av allt att döma deponerades den dåvarande myndigheten Statens växtskyddsanstalt, vars verksamhet upphörde den 1 januari 1976, behållare med bekämpningsmedelsrester där. Såväl hela som trasiga behållare påträffades vid undersökningen. Analyser visar på förekomst av mycket höga halter av kvicksilver och arsenik.

Mot bakgrund av det är en statlig myndighet som deponerat bekämpningsmedelsresterna och att den förorenade marken ligger inom nationalstadsparkens område anser regeringen att saneringen bör bekostas av statliga medel. Överläggningar i saken har också förts med kommunen.

C 1 Fiskeriverket

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 58 166 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget C1. *Fiskeriverket* ökas med 3 650 000 kronor. Finansiering sker genom minskning av anslaget B2. *Stöd till jordbrukets rationalisering* med 3 000 000 kronor samt minskning av anslaget B8. *Strukturstöd inom livsmedelssektorn* med 650 000 kronor.

EU har beslutat att införa ett satellitbaserat kontrollsystem för fiskefartyg. Införandet skall ske i två faser, där den första fasen skall starta den 30 juni 1998. Vid denna tidpunkt skall ca 50 svenska fiskefartyg med en längd av minst 24 meter vara utrustade med sändare för satellitöverföring av information om bl.a. position. Varje medlemsland skall även ha inrättat ett landbaserat kontrollcentrum.

Den andra fasen inleds den 1 januari 2000 och skall omfatta samtliga fiskefartyg med en längd av minst 24 meter oberoende av var de opererar.

Införandet av ett satellitbaserat kontrollsystem kräver bl.a. att utrustning inhandlas och installeras på landstationen och på fartygen, att ett system för underhåll och reparationer av utrustning på fartygen byggs upp och att rutiner för kontrollarbetet skapas. Fiskeriverket ansvarar för den landbaserade kontrollstationen. Fiskeriverkets kostnader för att införa och driva kontrollsystemet beräknas t.o.m. budgetåret 1999 uppgå till totalt 3 650 000 kronor. Fördelningen av detta belopp beräknas för 1997 uppgå till 450 000 kronor, 1998 till 1 700 000 kronor och för 1999 till 1 500 000 kronor. För budgetåret 1998 utgår EG-bidrag för kostnaderna för utrustningen samt för installationen, totalt ca 4,65 miljoner kronor.

Regeringen föreslår därför att 3 650 000 kronor tillförs ramanslaget C1. *Fiskeriverket* för att täcka kostnader uppkomna för att införa och driva ett satellitbaserat kontrollsystem. Fiskeriverket ålades att spara 6 miljoner kronor under innevarande budgetår. På grund av bl.a. långa uppsägningstider för personal beräknas inte besparingsåtgärderna få fullt genomslag förrän under budgetåret 1998. Genom att medel för kontrollsystemet anvisas för hela fas 1 redan i år, möjliggörs införandet av kontrollsystemet samtidigt som Fiskeriverket kan fullfölja sitt besparingsprogram.

E 2 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett obetecknat anslag på 77 691 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget E2. *Bidrag till distriktsveterinärorganisationen* ökas med 7 800 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget B8. *Strukturstöd inom livsmedelssektorn* minskas med motsvarande belopp.

I syfte att bl.a. reducera statens kostnader för distriktsveterinärorganisationen beslöt riksdagen (prop.1993/94:150, bet. 1993/94:JoU 32, rskr. 1993/94:403) om vissa förändringar beträffande distriktsveterinärorganisationens organisation och

finansiering att gälla från den 1 juli 1995. Till följd av omorganisationen uppstod vissa övergångskostnader som avser verksamheten före den 1 juli 1995. De totala övergångskostnaderna beräknas uppgå till ca 25 miljoner kronor. Övergångskostnader uppgående till 7,8 miljoner kronor har belastat och påverkat resultatet för budgetåret 1995/96. Merparten utgörs av kostnader avseende semester- och kompensationsersättning för de närmare hundratalet veterinärer som slutade sin tjänstgöring som distriktsveterinärer under hösten 1995.

Några särskilda medel för avveckling av den förutvarande distriktsveterinärorganisationen har inte tidigare avsatts. Regeringen föreslår att 7 800 000 kronor tillförs ifrågavarande anslag för budgetåret 1997 att användas för täckande av de övergångskostnader som belastat budgetåret 1995/96. Finansiering sker genom att anslaget B8. *Strukturstöd inom livsmedelssektorn* minskas. Resterande ej utbetalda övergångskostnader, som beräknas bli utbetalade under en femtonårsperiod skall finansieras inom verksamhetens ordinarie ram utan särskild medeltilldelning.

E 5. Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 89 500 000 kronor. På tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen för innevarande år har riksdagen beslutat att tillföra anslaget ytterligare 20 500 000 kronor.

Regeringens förslag:

Anslaget E5. *Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar* ökas med 36 000 000 kronor. Finansiering sker dels genom minskning av anslaget B8. *Strukturstöd inom livsmedelssektorn* med 7 550 000 kronor, dels genom inleverans av medel från lagringsavgiften på ris och socker uppgående till 28 450 000 kronor.

Del av anslaget får disponeras i enlighet med de bestämmelser som regeringen meddelar i varje särskilt fall samt för ersättning enligt epizootilagen (1980:369) eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter. Anslaget disponeras också för bestridande av kostnader enligt förordningen (1984:369) om bekämpande av salmonella hos djur. Medel får dessutom disponeras för erforderliga undersökningar vid handläggning av ersättningsansökningar i samband med bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för ändamålet uppfört ett ramanslag på 89 500 000

kronor. Därutöver anvisades 20 500 000 kronor på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen. Vid utgången av år 1997 beräknas trots detta ett överskridande att 36 000 000 kronor. Överskridandet beror på att antalet ingripanden vid befarat paratuberkulospositiva besättningar och kostnaden för smittbekämpningen på dessa gårdar är mycket höga. Även kostnaden för bekämpning av salmonella, främst salmonella hos svinbesättningar, är höga.